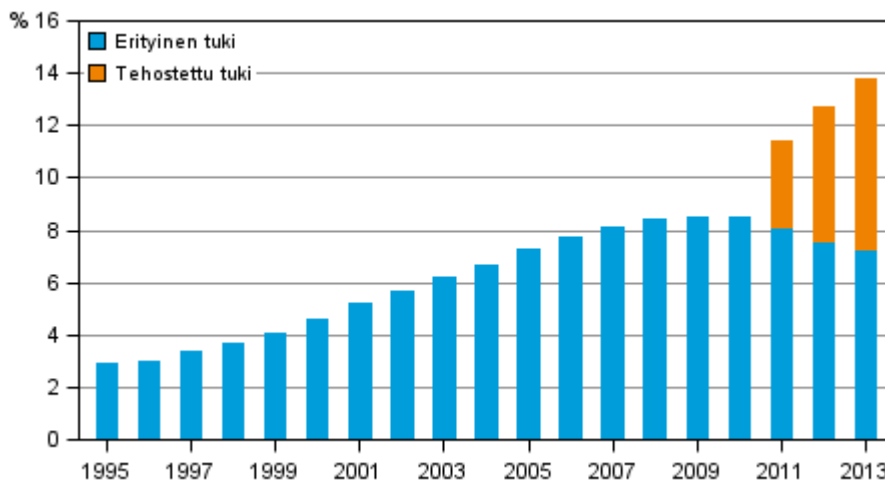

Erityisopetus 2013

Erityistä tukea saaneiden osuus pieneni

Peruskoululaisten oppimisen tuki on vuodesta 2011 lähtien jaettu yleiseen, tehostettuun ja erityiseen tukeen. Mikäli tehostettu tuki ei riitä, annetaan erityistä tukea. Lakimuutoksen jälkeen tehostettua tukea saaneiden oppilaiden osuus on kasvanut vuosittain. Erityistä tukea saaneiden oppilaiden määrä on vähentynyt joka vuosi. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen koulutustilastoista.

Tehostettua ja erityistä tukea saaneiden peruskoululaisten osuus kaikista peruskoululaisista 1995–2013, % 1)

1) Vuosien 1995–2010 erityisopetukseen otetut ja siirretyt oppilaat on rinnastettu erityistä tukea saaneisiin oppilaisiin.

Syksyllä 2013 tehostettua tukea sai 35 000 peruskoulun oppilasta eli 6,5 prosenttia peruskoulun oppilaista. Tämä on 3,2 prosenttiyksikköä enemmän kuin vuonna 2011. Erityistä tukea sai 39 600 oppilasta eli 7,3 prosenttia peruskoulun oppilaista. Osuus on 0,8 prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuonna 2011. Kaikkiaan peruskoulun esi-, perus- ja lisäopetuksessa oli 540 500 oppilasta.

Vuonna 2013 tehostetun tuen oppilasta poikia oli 65 prosenttia ja tyttöjä 35 prosenttia. Erityistä tukea saaneista poikia oli 70 ja tyttöjä 30 prosenttia.

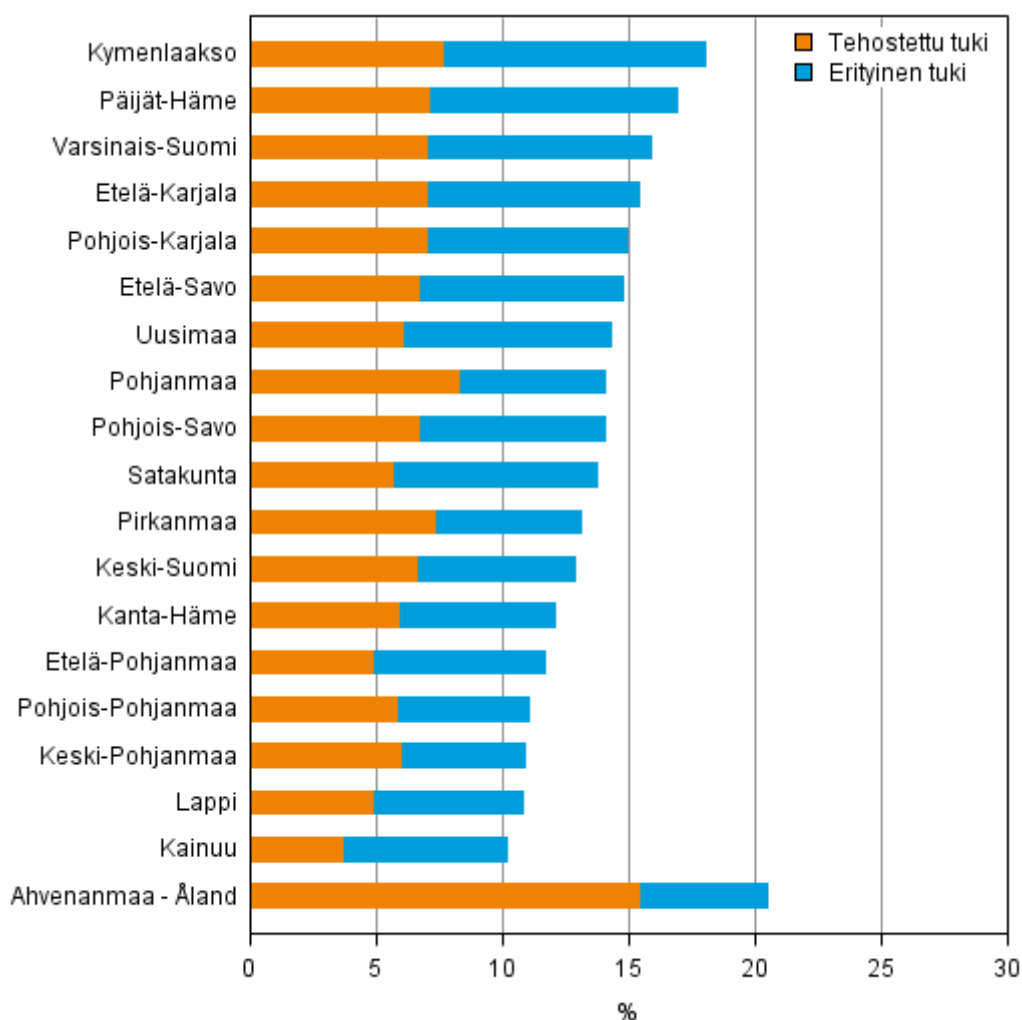
Peruskoulun erityisopetustilasto sisältää tietoja lähinnä [tehostetusta ja erityisestä tuesta](#). Yleistä tukea saaneista oppilaista saadaan tietoa tarkastelemalla osa-aikaista erityisopetusta saaneiden määrää.

Erityisopetustilastoon liittyvät [tietokantataulut](#) mahdollistavat oppilaiden saaman tuen tarkastelun esimerkiksi alueittain ja opetuksen toteutuspaikan mukaan. Tietoja ammatillisen koulutuksen erityisopetuksesta on koottu tämän julkistuksen loppuun sekä [liitetaulukkoon 9](#).

Kymenlaaksossa 18 prosenttia oppilaista sai erityistä tai tehostettua tukea, Kainuussa 10 prosenttia

Se, kuinka suuri osuus peruskoulun oppilaista sai tehostettua tai erityistä tukea vaihtelee maakunnasta toiseen vuonna 2013. Ahvenanmaalla noin 20 prosenttia oppilaista sai joko tehostettua tai erityistä tukea. Manner-Suomen maakunnista suurin tehostetun tai erityisen tuen saajien joukko löytyy Kymenlaaksosta, jossa oppilaista 18 prosenttia sai tehostettua tai erityistä tukea. Pienin tuen saajien osuus oli Kainuussa, jossa oppilaista 10 prosenttia sai erityistä tai tehostettua tukea.

Tehostettua tai erityistä tukea saaneiden peruskoululaisten osuus maakunnittain 2013, %

Manner-Suomessa tehostettua tukea saaneiden oppilaiden osuus kaikista oppilaista vaihteli 4–8 prosentin välillä eri maakunnissa. Tehostettua tukea saaneiden oppilaiden osuus oli pienin Kainuussa ja suurin Pohjanmaalla. Ahvenanmaalla tehostettua tukea sai 15 prosenttia peruskoulun oppilaista.

Erityistä tukea saaneiden oppilaiden osuus peruskoulun oppilaista vaihteli 5–10 prosentin välillä Manner-Suomen maakunnissa. Erityistä tukea saaneiden osuus oli pienin Keski-Pohjanmaalla ja suurin Kymenlaaksossa. Ahvenanmaalla erityistä tukea saaneiden osuus oli 5 prosenttia.

Kolme neljästä tehostetun tuen oppilaasta sai osa-aikaista erityisopetusta

Tehostettua tukea vuonna 2013 saaneista oppilaista 74 prosentilla tukeen sisältyi osa-aikaista erityisopetusta, 57 prosentilla tukiovetusta ja 42 prosentilla avustaja- ja/tai tulkitsemispalveluja. Erityistä tukea saaneista oppilaista 37 prosentilla tukeen sisältyi osa-aikaista erityisopetusta, 34 prosentilla tukiovetusta ja 57 prosentilla avustaja- ja/tai tulkitsemispalveluja. Erityisen tuen oppilaista 27 prosentilla oli pidennetty oppivelvollisuus.

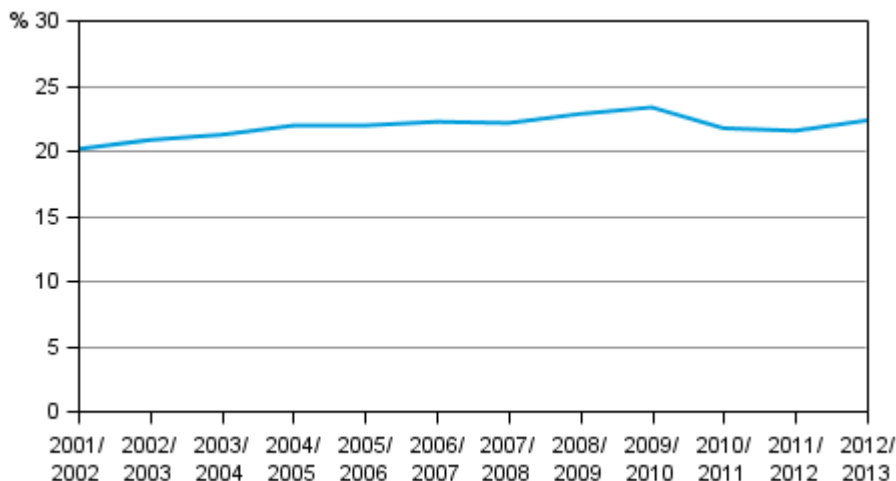
Erityistä tukea saaneista oppilaista 19 prosenttia sai opetuksensa kokonaan yleisopetuksen ryhmässä ja 42 prosenttia kokonaan erityisryhmässä. Erityisen tuen oppilaista 39 prosenttia sai osan opetuksestaan yleisopetuksen ryhmässä ja osan erityisryhmässä.

Peruskoulun esi-, perus- ja lisäopetuksessa erityistä tukea saaneista oppilaista runsaat 45 prosenttia opiskeli kaikissa aineissa yleisopetuksen oppimääriä. Oppilaista 14 prosentilla oli yksilöllistettyjä oppiaineiden oppimääriä yksi, 12 prosentilla kaksi tai kolme ja 22 prosentilla neljä tai enemmän. Toiminta-alueittain erityisen tuen oppilaista opiskeli 5 prosenttia. Opetus voidaan järjestää toiminta-alueittain, jos oppilaan vaikean vamman tai sairauden vuoksi opetusta ei voida järjestää oppiaineittaisten oppimäärien mukaan.

Viidennes peruskoulujen oppilaista sai osa-aikaista erityisopetusta lukuvuonna 2012–2013

Lukuvuonna 2012–2013 osa-aikaista erityisopetusta sai 120 200 oppilasta, mikä oli 22 prosenttia syksyn 2012 peruskoululaisista. Edellisenä lukuvuonna 2011–2012 osa-aikaista erityisopetusta saaneita oli vähemmän, kun 116 300 oppilasta (21 prosenttia) sai osa-aikaista erityisopetusta.

Osa-aikaista erityisopetusta saaneiden peruskoululaisten osuus kaikista peruskoululaisista lukuvuosina 2001/2002–2012/2013, %

Syksyllä 2012 osa-aikainen erityisopetus sisältyi 20 400 oppilaan tehostetun tuen ja 15 400 oppilaan erityisen tuen suunnitelmaan. Vähennyslaskun avulla voidaan päätellä, että osa-aikaista erityisopetusta lukuvuonna 2012–2013 saaneista 120 200 oppilaasta noin 84 400 sai osa-aikaista erityisopetusta yleisenä tukena.

Syksyllä 2012 tehostetun tuen oppimissuunnitelma oli tehty 27 400 oppilaalle ja erityisen tuen päätöksen 41 000 oli saanut oppilasta. Osa-aikaista erityisopetusta yleisenä tukena, tehostettua tukea ja erityistä tukea saaneita oppilaita oli yhteensä noin 152 800 lukuvuonna 2012–2013, mikä on 28 prosenttia peruskoulujen syksyn 2012 oppilasmäärästä. Osuus on täsmälleen sama kuin syksyllä 2011.

Erityisopetusta saaneiden ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden määrä kasvanut ainakin vuodesta 2004 alkaen

Tutkintoon johtavan ammatillisen koulutuksen opiskelijoista erityisopetusta saaneiden määrä on kasvanut vuodesta ainakin 2004 lähtien, jolloin tilastointi aloitettiin: vuonna 2004 erityisopetusta sai yhteensä 12 500, vuonna 2008 yhteensä 16 500 ja vuonna 2012 yhteensä 21 200 opiskelijaa. Erityisopetusta saaneiden osuus kaikista tutkintoon johtavan ammatillisen koulutuksen opiskelijoista oli samoina vuosina 5, 6 ja 8 prosenttia.

Vuonna 2012 nuorille suunnatun ammatillisen koulutuksen (oppilaitosmuotoisen opetussuunnitelmaperusteisen ammatillisen peruskoulutuksen) opiskelijoita oli 132 550, joista 15 prosenttia oli erityisopiskelijoita. Miesopiskelijoista 17 prosenttia ja naisopiskelijoista 13 prosenttia oli erityisopiskelijoita. Kaiken kaikkiaan erityisopiskelijoista 60 prosenttia oli miehiä.

Nuorille suunnatun ammatillisen koulutuksen erityisopiskelijoista suurin osa (86 %) opiskeli ammatillisissa oppilaitoksissa. Ammatillisissa erityisoppilaitoksissa opiskeli 13 prosenttia ja muissa ammatillisista koulutusta antavissa oppilaitoksissa noin prosentti erityisopiskelijoista.

Nuorille suunnatun ammatillisen koulutuksen erityisopiskelijoista 79 prosenttia opiskeli samassa ryhmässä (integroituina) muiden opiskelijoiden kanssa.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Tehostettua tai erityistä tukea saaneet peruskoulun oppilaat 2013.....	6
Liitetaulukko 2. Tehostettua tai erityistä tukea saaneiden peruskoulun oppilaiden saama osa-aikainen erityisopetus, tukiopetus sekä avustaja- ja tulkitsemispalvelut 2013.....	6
Liitetaulukko 3. Tehostettua tukea saaneet peruskoulun oppilaat 2011–2013.....	6
Liitetaulukko 4. Erityistä tukea saaneet peruskoulun oppilaat oppivelvollisuuden pituuden mukaan 2013.....	7
Liitetaulukko 5. Erityistä tukea saaneet peruskoulun oppilaat opetuksen toteutuspaikan mukaan 2013.....	7
Liitetaulukko 6. Erityistä tukea saaneet peruskoulun vuosiluokkien 1–9 ja lisäopetuksen oppilaat oppiaineiden oppimäärien mukaan 2013.....	7
Liitetaulukko 7. Erityistä tukea saaneet peruskoulun oppilaat 1995–2013.....	8
Liitetaulukko 8. Osa-aikaista erityisopetusta saaneet peruskoulun oppilaat lukuvuodesta 2001–2002 lukuvuoteen 2012–2013.....	8
Liitetaulukko 9. Ammatillisen koulutuksen erityisopiskelijat erityisopetuksen toteutuspaikan mukaan 2004–2012..	9
Laatuseloste: Erityisopetus.....	10

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Tehostettua tai erityistä tukea saaneet peruskoulun oppilaat 2013

Vuosiluokat / sukupuoli	Tehostettua tukea saaneet oppilaat		Erityistä tukea saaneet oppilaat		Tehostettua tai erityistä tukea saaneet oppilaat		Peruskoulun oppilasmäärä
	Yhteensä	Osuus peruskoulun oppilasmäärästä, %	Yhteensä	Osuus peruskoulun oppilasmäärästä, %	Yhteensä	Osuus peruskoulun oppilasmäärästä, %	
Esiopetus	193	1,6	907	7,7	1 100	9,3	11 776
Vuosiluokat 1–6	24 256	6,9	22 251	6,3	46 507	13,2	351 663
Vuosiluokat 7–9	10 538	6,0	16 275	9,2	26 813	15,2	176 008
Lisäopetus	46	4,5	201	19,5	247	24,0	1 030
Yhteensä	35 033	6,5	39 634	7,3	74 667	13,8	540 477
Pojat	22 762	8,2	27 575	10,0	50 337	18,2	277 056
Tytöt	12 271	4,7	12 059	4,6	24 330	9,2	263 421

Liitetaulukko 2. Tehostettua tai erityistä tukea saaneiden peruskoulun oppilaiden saama osa-aikainen erityisopetus, tukiopetus sekä avustaja- ja tulkitsemispalvelut 2013¹⁾

Oppilaan tuki sisältäen	Tehostettua tukea saaneet oppilaat	Osuus tehostettua tukea saaneista oppilaista, %	Erityistä tukea saaneet oppilaat	Osuus erityistä tukea saaneista oppilaista, %	Tehostettua tai erityistä tukea saaneet oppilaat	Osuus tehostettua tai erityistä tukea saaneista oppilaista, %
Osa-aikaista erityisopetusta	25 813	73,7	14 609	36,9	40 422	54,1
Tukiopetusta	19 813	56,6	13 292	33,5	33 105	44,3
Avustaja- ja/tai tulkitsemispalveluja	14 621	41,7	22 455	56,7	37 076	49,7
Muita kuin edellä mainittuja tukimuotoja	9 016	25,7	10 576	26,7	19 592	26,2

1) Oppilaan saama tehostettu tai erityinen tuki voi sisältää useita tukimuotoja, esimerkiksi sekä osa-aikaista erityisopetusta että avustaja- ja/tai tulkitsemispalveluja.

Liitetaulukko 3. Tehostettua tukea saaneet peruskoulun oppilaat 2011–2013

Vuosi	Esiopetus	Vuosiluokat 1–2	Vuosiluokat 3–6	Vuosiluokat 7–9	Lisäopetus	Yhteensä	Osuus peruskoulun oppilasmäärästä, %	Peruskoulun oppilasmäärä
2011	240	3 841	8 454	5 324	97	17 956	3,3	541 931
2012	219	5 708	13 611	7 854	16	27 408	5,1	539 545
2013	193	7 172	17 084	10 538	46	35 033	6,5	540 477

Liitetaulukko 4. Erityistä tukea saaneet peruskoulun oppilaat oppivelvollisuuden pituuden mukaan 2013

Oppivelvollisuuden pituus	Esiopetus	Vuosiluokat 1–6	Vuosiluokat 7–9	Lisäopetus	Yhteensä	Yhteensä, %
Ei pidennettyä oppivelvollisuutta	42	15 267	13 352	92	28 753	72,5
Pidennetty oppivelvollisuus	865	6 984	2 923	109	10 881	27,5
Yhteensä	907	22 251	16 275	201	39 634	100,0

Liitetaulukko 5. Erityistä tukea saaneet peruskoulun oppilaat opetuksen toteutuspaikan mukaan 2013

Opetuksen toteutuspaikka	Esiopetus	Vuosiluokat 1–6	Vuosiluokat 7–9	Lisäopetus	Yhteensä	Yhteensä, %
Opetus kokonaan yleisopetuksen ryhmässä	163	4 445	2 764	37	7 409	18,7
Opetuksesta 51–99 % yleisopetuksen ryhmässä	80	3 038	4 298	5	7 421	18,7
Opetuksesta 21–50 % yleisopetuksen ryhmässä	23	1 873	1 679	0	3 575	9,0
Opetuksesta 1–20 % yleisopetuksen ryhmässä	30	2 583	1 970	2	4 585	11,6
Opetus kokonaan erityisryhmässä, muu kuin erityiskoulu	413	7 553	3 543	49	11 558	29,2
Opetus kokonaan erityisryhmässä, erityiskoulu	198	2 759	2 021	108	5 086	12,8
Yhteensä	907	22 251	16 275	201	39 634	100,0

Liitetaulukko 6. Erityistä tukea saaneet peruskoulun vuosiluokkien 1–9 ja lisäopetuksen oppilaat oppiaineiden oppimäärien mukaan 2013

Oppiaineiden oppimäärät / toiminta-alueittain opiskelu	Vuosiluokat 1–6	Vuosiluokat 7–9	Lisäopetus	Yhteensä	Yhteensä, %
Kaikkien aineiden oppimäärät ovat yleisopetuksen oppimääriä	12 176	5 613	40	17 829	46,0
Yhden oppiaineen oppimäärä on yksilöllistetty	2 196	3 225	10	5 431	14,0
Kahden tai kolmen oppiaineen oppimäärä on yksilöllistetty	2 251	2 415	17	4 683	12,1
Vähintään neljän oppiaineen oppimäärä on yksilöllistetty	4 326	4 357	90	8 773	22,7
Oppilas opiskelee toiminta-alueittain	1 302	665	44	2 011	5,2
Yhteensä	22 251	16 275	201	38 727	100,0

Liitetaulukko 7. Erityistä tukea saaneet peruskoulun oppilaat 1995–2013¹⁾

Vuosi	Erityiskoulussa	Osuus peruskoulun oppilasmäärästä, %	Muussa peruskoulussa	Osuus peruskoulun oppilasmäärästä, %	Yhteensä	Osuus peruskoulun oppilasmäärästä, %	Peruskoulun oppilasmäärä
1995	10 871	1,8	6 142	1,0	17 013	2,9	588 162
1996	11 270	1,9	6 608	1,1	17 878	3,0	589 128
1997	11 901	2,0	8 099	1,4	20 000	3,4	592 375
1998	12 002	2,0	9 824	1,7	21 826	3,7	591 679
1999	11 884	2,0	12 481	2,1	24 365	4,1	591 272
2000	11 770	2,0	15 204	2,6	26 974	4,6	593 451
2001	10 986	1,9	19 846	3,3	30 832	5,2	595 727
2002	10 849	1,8	23 168	3,9	34 017	5,7	597 356
2003	10 461	1,8	26 378	4,4	36 839	6,2	597 414
2004	10 043	1,7	29 755	5,0	39 798	6,7	593 148
2005	9 663	1,6	33 115	5,6	42 778	7,3	586 381
2006	8 657	1,5	36 042	6,2	44 699	7,7	578 918
2007	8 169	1,4	37 916	6,6	46 085	8,1	570 689
2008	7 807	1,4	39 450	7,0	47 257	8,4	561 061
2009	7 089	1,3	40 079	7,2	47 168	8,5	553 329
2010	6 716	1,2	39 994	7,3	46 710	8,5	546 423
2011	6 046	1,1	38 035	7,0	44 081	8,1	541 931
2012	5 413	1,0	35 603	6,6	41 016	7,6	539 545
2013	5 349	1,0	34 285	6,3	39 634	7,3	540 477

1) Vuosien 1995–2010 erityisopetukseen otetut ja siirretyt oppilaat on rinnastettu erityistä tukea saaneisiin oppilaisiin.

Liitetaulukko 8. Osa-aikaista erityisopetusta saaneet peruskoulun oppilaat lukuvuodesta 2001–2002 lukuvuoteen 2012–2013

Lukuvuosi	Pojat		Työt		Yhteensä	Osuus peruskoulun oppilasmäärästä, %	Peruskoulun oppilasmäärä syyslukukaudella
	Yhteensä	Osuus peruskoulun poikien määrästä, %	Yhteensä	Osuus peruskoulun tyttöjen määrästä, %			
2001–2002	77 422	25,4	42 125	14,5	119 547	20,1	595 727
2002–2003	78 572	25,7	45 565	15,6	124 137	20,8	597 356
2003–2004	79 356	26,0	47 034	16,1	126 390	21,2	597 414
2004–2005	80 541	26,5	49 407	17,1	129 948	21,9	593 148
2005–2006	78 600	26,2	49 691	17,3	128 291	21,9	586 381
2006–2007	78 388	26,5	50 253	17,8	128 641	22,2	578 918
2007–2008	76 583	26,2	49 705	17,9	126 288	22,1	570 689
2008–2009	77 160	26,9	50 729	18,5	127 889	22,8	561 061
2009–2010	77 485	27,3	51 172	19,0	128 657	23,3	553 329
2010–2011	70 458	25,1	47 969	18,0	118 427	21,7	546 423
2011–2012	68 524	24,7	47 743	18,1	116 267	21,5	541 931
2012–2013	70 713	25,6	49 488	18,8	120 201	22,3	539 545

Liitetaulukko 9. Ammatillisen koulutuksen erityisopiskelijat erityisopetuksen toteutuspaikan mukaan 2004–2012

Vuosi	Ammatillisessa erityisoppilaitoksessa	Muussa ammatillisesta koulutusta antavassa oppilaitoksessa		Yhteensä ¹⁾	Osuus ammatillisen koulutuksen opiskelijamäärästä, %	Ammatillisen koulutuksen opiskelijamäärä
		Erityisopetusryhmässä	Yleisopetuksen ryhmässä ²⁾			
2004	2 493	1 557	8 401	12 451	5,4	230 823
2005	2 464	1 863	9 618	13 945	5,7	243 398
2006	2 461	1 693	10 762	14 916	5,8	256 872
2007	2 461	1 718	11 279	15 458	5,8	266 479
2008	2 397	1 605	12 460	16 462	6,0	275 498
2009	2 536	1 659	14 066	18 261	6,5	281 572
2010	2 497	1 872	14 944	19 313	6,9	279 863
2011	2 579	1 805	15 679	20 063	7,2	279 266
2012	2 678	1 720	16 778	21 176	7,7	276 471

1) Vuonna 2012 erityisopiskelijoista 20 025 opiskeli oppilaitosmuotoisessa opetussuunnitelmaperusteisessa koulutuksessa, 907 näyttötutkintoon valmistavassa koulutuksessa ja 244 oppisopimuskoulutuksessa.

2) Sisältää yleisopetuksen ryhmässä järjestetyn oppilaitosmuotoisen opetussuunnitelmaperusteisen ammatillisen koulutuksen, muualla kuin ammatillisissa erityisoppilaitoksissa järjestetyn näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen sekä kaiken oppisopimuskoulutuksen.

Laatuseloste: Erityisopetus

1. Tilastotietojen relevanssi

Tilasto sisältää tietoja peruskoulun tehostetusta tuesta, erityisestä tuesta ja osa-aikaisesta erityisopetuksesta sekä ammatillisen koulutuksen erityisopetuksesta. Tietoa on kerätty myös lukiokoulutuksen opiskelijoista, joilla on terveydentilaan liittyviä erityisiä opetusjärjestelyjä. Heidän vähäisen määränsä vuoksi heistä ei ole juurikaan raportoitu tilastoissa.

Tietoja käytetään mm. koulutuksen suunnittelussa, tutkimuksessa ja arvioinnissa sekä kansainvälisissä koulutustilastoissa.

Oppimisen ja koulunkäynnin tuki voidaan jakaa yleiseen, tehostettuun ja erityiseen tukeen. Mikäli yleinen tuki ei riitä, annetaan tehostettua tukea. Ja mikäli tehostettu tuki ei riitä, annetaan erityistä tukea. Aiempien vuosien (2010 asti) erityisopetukseen otetut ja siirretyt peruskoulun oppilaat on rinnastettu tässä tilastossa erityisen tuen oppilaisiin.

Tehostettu tuki tarkoittaa oppilaan tukea, josta on tehty tehostetun tuen oppimissuunnitelma. Tehostettua tukea annetaan oppilaalle, joka tarvitsee oppimisessaan tai koulunkäynnissään säännöllistä tukea tai samanaikaisesti useita tukimuotoja (esimerkiksi tukiovetusta, osa-aikaista erityisopetusta, avustaja- tai tulkintemispalveluja). Oppilaalle järjestettävä tuki kirjataan oppimissuunnitelmaan, joka laaditaan pedagogiseen arvioon perustuen yhteistyössä oppilaan ja hänen huoltajansa kanssa.

Erityinen tuki tarkoittaa oppilaan tukea, josta on tehty kirjallinen erityisen tuen antamista koskeva päätös. Erityistä tukea annetaan niille oppilaille, joille kasvun, kehityksen ja oppimisen tavoitteiden toteuttaminen ei toteudu riittävästi muilla tukitoimilla. Erityinen tuki järjestetään joko yleisen tai pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä ja se muodostuu erityisopetuksesta ja muusta tuesta. Ennen erityisen tuen päätöstä kuullaan oppilasta ja hänen huoltajaansa sekä tehdään pedagoginen selvitys, johon sisältyy arvio erityisen tuen tarpeesta. Päätös tarkistetaan ainakin toisen vuosiluokan jälkeen ja ennen seitsemännelle luokalle siirtymistä. Erityisen tuen oppilaalle laaditaan henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma.

Osa-aikaisella erityisopetuksella tarkoitetaan opetusta, jota oppilas voi saada muun opetuksen ohessa, jos hänellä on vaikeuksia oppimisessaan tai koulunkäynnissään. Oppilas voi saada osa-aikaista erityisopetusta myös tehostetun tai erityisen tuen aikana.

Ammatillisen koulutuksen erityisopetustilasto sisältää tietoja sellaisista ammatillisen koulutuksen opiskelijoista, joille on laadittu ammatillisen koulutuksen lain velvoittama henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma.

Tilastoaineistot sisältävät Tilastokeskuksen, opetushallinnon ja kansainväliset koulutusala- ja -asteluokitukset, oppilaitosta kuvaavat luokitukset sekä erilaiset alue- ja demografiset luokitukset. Ammatillisen koulutuksen erityisopetustilastossa erityisopetuksen perusteet on luokiteltu opetushallinnon kanssa sovitulla tavalla.

Peruskoulun erityisopetustilasto on laadittu opetuksen järjestäjien Tilastokeskukselle ilmoittamien tietojen perusteella. Ammatillisen koulutuksen erityisopetustilasto ja tiedot lukiokoulutuksen erityisistä opetusjärjestelyistä perustuvat oppilaitosten Tilastokeskukselle ilmoitamiin tietoihin.

Tilastolain (23.4.2004/280 muut. 361/2013) mukaan valtion tilastotoimen tehtävänä on huolehtia yhteiskuntaolojen ja niiden kehitystä kuvaavien tilastojen laatimisesta yleistä käyttöä varten. Laki Tilastokeskuksesta (24.1.1992/48) osoittaa tehtävän kuuluvan Tilastokeskukselle. Tilastokeskuksen työjärjestyksen mukaan väestö- ja elinolot -tulosityksikkö tuottaa kyseisiä tilastoja mm. koulutuksesta.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Peruskoulun erityisopetustilasto perustuu kouluittaisiin tietoihin, jotka Tilastokeskus on kerännyt internetlomakkeella "Oppilaitostason oppilaat ja opiskelijat" opetuksen järjestäjiltä peruskouluissa järjestetystä opetuksesta. Ammatillisen koulutuksen erityisopetustilaston tiedot ja lukiokoulutuksen

erityisten opetusjärjestelyjen tiedot ovat Tilastokeskuksen oppilaitoksilta sähköisesti keräämiä henkilö pohjaisia tietoja. Aineistot ovat kokonaisaineistoja.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tietojen käsittelyprosessin aikana tilaston perustana olevien tietojen korkea laatu varmistetaan useiden erilaisten tilastollisten tarkistusohjelmien avulla, tiedonantajille tehdyillä lisäkyselyillä sekä vertailuilla aiempiin vastaaviin tilastoihin ja muihin tietolähteisiin. Tiedonantajien ilmoittamien tietojen puutteet ja virheet vaikuttavat tilaston laatuun kuitenkin heikentävästi.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Aineisto on lopullinen ja ilmestyy vuosittain. Tiedot peruskoulun tehostettua ja erityistä tukea saaneista oppilaista ilmestyvät noin yhdeksän kuukautta viiteajankohdan jälkeen. Ensimmäiset tiedot niistä julkaistaan kuitenkin "Esi- ja peruskouluopetus" -tilaston yhteydessä jo noin kahden kuukauden kuluessa. Peruskoulun osa-aikaista erityisopetusta ja ammatillisen koulutuksen erityisopetusta käsittelevät tiedot valmistuvat noin vuoden kuluttua viiteajankohdasta.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tilastosta julkaistaan tietoja Tilastokeskuksen internetsivuilla. Tarkempia tietoja voi kysellä myös suoraan koulutustilastot-vastuualueelta, jossa tilasto laaditaan. Aineistosta on mahdollista tehdä tilauksesta erityisselvityksiä.

Lisää tietoa tilastossa käytetyistä käsitteistä löytyy tilaston kotisivulta. Tilastoissa käytetyt luokitukset löytyvät Tilastokeskuksen internetsivuilta sekä painetuista luokituskäsikirjoista.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Tilastokeskus on tehnyt useita koulutussektoreita kattavia erityisopetustilastoja lukuvuosilta 1979-1980, 1981-1982, 1983-1984 ja 1987-1988. Nämä tiedot eivät ole kaikilta osin täysin vertailukelpoisia keskenään eivätkä myöhempien vuosien kanssa.

Vuodesta 1995 alkaen Tilastokeskus on kerännyt rahoitusnäkökulmasta erityisopetustietoja peruskoulujen erityisopetukseen otetuista ja siirretyistä ja vuodesta 2011 alkaen erityistä tukea saaneista oppilaista. Nämä tiedot ovat vertailukelpoisia mutta erityisopetuksen tilastoinnin näkökulmasta suppeita. Ne eivät sisällä tietoa esim. osa-aikaisesta erityisopetuksesta.

Vuonna 1998 ja vuodesta 2001 lähtien vuosittain Tilastokeskus on laatinut yksityiskohtaisemman erityisopetustilaston, jossa ovat mukana sekä peruskoulun erityisopetukseen otetut ja siirretyt (vuoteen 2010 asti) ja erityistä tukea saaneet oppilaat (vuodesta 2011 alkaen) että osa-aikainen erityisopetus. Tilastoinnissa tapahtuneiden muutosten vuoksi vuosien 1998 ja 2001 ja lukuvuoden 2001-2002 osa-aikaisen erityisopetuksen tiedot eivät ole keskenään vertailukelpoisia. Sen sijaan lukuvuoden 2001-2002 tietoja ja sitä tuoreempia tietoja voidaan vertailla keskenään.

Tietoja ammatillisen koulutuksen erityisopetuksesta on kerätty lukuvuoden 1987-1988 jälkeen vuodesta 1999 lähtien. Vuosien 1999-2003 tiedot ovat pääsääntöisesti vertailukelpoisia keskenään. Vuonna 2004 ammatillisen koulutuksen tilastoinnin perusjoukko muuttui niin, ettei vuoden 2004 tietoja voi suoraan verrata aiempien vuosien tietoihin.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Erityisopetustilasto on laadittu samoja periaatteita noudattaen kuin peruskoulun ja ammatillisen koulutuksen tilastot. Näitä tilastoja voidaan hyvin käyttää rinnan, kunhan otetaan huomioon tilastojen erityispiirteet.

Lisätietoja

Suvi Vainio 029 551 2915

Vastaava tilastojohtaja:

Riitta Harala

koulutustilastot@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Koulutustilastot. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1799-1595 (pdf)